

Sygeligheden været 15,1 Sygedag, eller omtrent det tredobbelte af Sygeligheden i Landkasserne. Grunden hertil kan vel søges i flere Aarsager; men ikke mindst i, at der her er kontinuerlig Drift og 12 Timers Arbejde uden Afbrydelse, uden bestemte Hvile- og Spisetider, og uden at man forlader Arbejdsstedet. Men tillige er der paa disse Fabrikker ualmindelig daarlige og slette Arbejdslokaler, hvor Lys og Luft er stængt ude. Paa Ørholm er der hverken Baderum eller Spiserum eller Omlædningsrum. Mændene maa klæde sig om, hvor Kvinderne passere igennem. Nørrebros Fabrik siges at være helt hermetisk tillukket for Lys og Luft, og der er der dog det sundhedsfarlige Arbejde med Fabrikation af Papir af Klude og gammelt Papir. Det er overordentlig sundhedsnedbrydende for de Kvinder, hvis væsentlige Arbejde det er at sortere disse Klude og dette Papir. Det er i alt Fald for Arbejderne et meget usundt Arbejde. For Arbejdsgiverne og Aktionærerne er det derimod vistnok en meget sund Forretning. Jeg har faaet Oplysninger fra nogle enkelte Fabrikker, hvor Arbejderne maa transportere den vaade Papirmasse paa Ryggen indtil 75 Alen inde i stærkt ophedede Rum, hvor der om Sommeren er indtil 35 Grader Réaumur. Arbejderne kunne næsten intet Tøj have paa sig, og de maa saa transportere dette vaade Stads, ca. 100 Bundter, der veje en 40 Pd. pr. Stk. Deres Sygestatistik viser ogsaa, at det er et sundhedsfarligt Arbejde. Det er derfor ganske naturligt, at Arbejderne forlange Arbejdstiden forkortet for at beskytte sig mod dette enerverende Arbejde i 12 Timer. For Arbejdsgiverne og Aktionærerne er det, som sagt, en lukrativ Forretning, sidste Aar var Udbyttet 15 pCt. Disse Virksomheder nyde desuden Toldbeskyttelse. Det vilde derfor ikke være saa urimeligt, om man indskrænkede Arbejdstiden og fastsatte bestemte Regler i saadanne Virksomheder. Man behøvede absolut ikke at tage sig det saa nær at lovgive paa dette Omraade.

Der er ogsaa mange andre sundhedsfarlige Virksomheder inde under kontinuerlig Drift. Cementfabrikation f. Eks. er meget usundt Arbejde med meget Støv og Arbejde i 2 Hold. Ved alle Teglværker,

hvor der er kontinuerlige Ovne, er der ogsaa kontinuerlig Drift og i 2 Holds Skifte. Der er ca. 400 Mand beskæftigede herved. Ved 20 Kornmøller, hvor der beskæftiges 160 Mand, have kun 18 Mand en 8 Timers Arbejdsdag, Resten 12 Timer, og disse 18 Mand havde vel neppe faaet den 8 Timers Arbejdsdag, hvis ikke disse københavnske Dampmøller, hvor de arbejder, staa i Forbindelse med Brødfabrikkerne, der kun have 8 Timer. Der er endvidere Sukkeraffinaderierne, Oliemøllerne, Glasværkerne, Bryggerierne, hvor man med faa Undtagelser arbejder i 12 Timer uden fast Spise- og Hviletid. Og Arbejderne have jo mange Gange 1 Time til og fra Arbejdsstedet, saa det i Virkeligheden bliver 14 Timer. Foruden disse Erhverv er der en hel Mængde andre Virksomheder, som ere inde under kontinuerlig Drift og maaske ere lige saa sundhedsfarlige som de nævnte; der er saaledes Tobaksarbejderne, der er Fabrikken „Alumina“, hvis Sygelighedsprocent er lige saa høj som Papirarbejdernes. Paa disse Omraader er der ca. 800 Arbejdere i 3 Holds Skifte og ca. 2,300 i 2 Holds Skifte.

Jeg skal ikke trætte Tingets Medlemmer med at opregne flere. Men jeg synes, der er al Grund til at skride ind. Beretningen om alle disse Forhold slutter omtrent saaledes: „Skønt der i de foran nævnte Industrigrene anvendes regelmæssig kontinuerlig Drift, er dog dette ikke ensbetydende med, at dette er nødvendigt af tekniske Forhold. I mange, ja, i de allerfleste Tilfælde udføres kontinuerlig Drift af Hensyn til, at det er arbejdsbesparende, for at udnytte Maskinerne saa meget som muligt.“ Saaledes ere Fabrikstilsynets Slutningsbemærkninger angaaende disse Virksomheder. Det har glædet mig meget at læse denne Beretning, thi den Undersøgelse, som har fundet Sted der, er jo sikkert et Skridt i den Retning, man havde ønsket, et Skridt i Retning af, at man dog vil være med til at lovgive paa disse Omraader. Der er nu i mange Aar, saavel fra Regeringspartiet som fra andre Partier, udtalt megen Sympati for, at der blev lovgivet for disse Arbejdere og ligestillede, og jeg kunde da ønske, at der blev taget fat paa disse Virksomheder, og at man vilde lovgive for sundhedsfarlige Erhverv, for Virksomheder med kontinuerlig Drift